

Finansdepartementet
Finansmarknadsavdelningen
Bankenheten
103 33 Stockholm

SVERIGES RIKSBANK
SE-103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00
Fax +46 8 21 05 31
registratorn@riksbank.se
www.riksbank.se

DNR 2012-141-STA

Yttrande om Konsultation avseende grönbok om betaltjänster i EU

2012-03-02

ESTABLISHED 1668

Riksbanken uppskattar möjligheten att till Finansdepartementet få lämna synpunkter på Kommissionens grönbok om betaltjänster i EU. Riksbanken ser positivt på initiativet till den kartläggning av betaltjänstområdet för kort-, internet- och mobilbetalningar som Kommissionens grönbok syftar till. Därutöver ställer sig Riksbanken bakom de visioner som kommissionen presenterar i grönboken om ökad konkurrens, större valfrihet och kostnadstransparens, fler innovationer och ökad säkerhet. På sikt är det önskvärt med ett mer harmoniserat regelverk inom området.

Riksbankens grundsyn är att marknadsmekanismerna ofta är bäst lämpade att lösa olika problem och att ett eventuellt myndighetsingripande, t.ex. i form av reglering, endast bör ske när samhällsnyttan av ett sådant ingripande överstiger kostnaderna. Denna uppfattning ligger till grund för Riksbankens ställningstaganden inom samtliga av de olika problemområden som konsultationen söker svar på.

Multilaterala förmedlingsavgifter

Multilateral Interchange Fees (MIF) eller multilaterala förmedlingsavgifter är de avgifter bankerna betalar till varandra för att väga upp kostnaderna och intäkterna för korttransaktioner. Förmedlingsavgifter är en komplex företeelse, där Riksbanken kan se potentiella problem. Dock uppfyller de en funktion som är av särskild vikt i uppbyggnadsfasen av en betaltjänst då avgifterna till viss del kan hjälpa till att subventionera för betalningsavsändare, t.ex. kortinnehavare, och därmed snabbare knyta både betalningsavsändare och mottagare till betaltjänsten. Detta är ett sätt att lösa problematiken med så kallade tvåsidiga marknader. Om en reglering av området skulle övervägas så vill Riksbanken betona behovet av att denna föregås av en noggrann analys.

Vidare förefaller det rimligt att förmedlingsavgifterna på sikt ligger på samma nivå i Europa med tanke på initiativet med SEPA och den inre marknaden. Riksbanken vill också generellt uppmuntra till transparenta avgifter då det är till fördel såväl för handlaren som för kortinnehavaren och detta bör gälla även för förmedlingsavgifter.

■ Anslutning av köpställen utanför hemlandet

Riksbanken är positiv till att avlägsna de barriärer som försvårar gränsöverskridande verksamhet och handlare bör därför kunna använda sig av inlösartjänster från andra länder (så kallad cross-border acquiring). På lång sikt är det önskvärt med enhetliga villkor inom området.

Co-badging

I fråga om co-badging, det vill säga att flera varumärken kombineras på samma kort, bör det rimligen vara upp till kortutgivaren vilka varumärken som ska finnas på kortet. Vidare bör det vara kortinnehavarens val vilket varumärke som ska användas vid köptillfället. Dock bör man inte utesluta möjligheten att även handlaren ska kunna påverka valet i det fall kortinnehavaren saknar preferens.

Åtskillnad mellan betalkortssystem och behandling av kortbetalningar

Riksbanken ser ingen anledning att förbjuda kortsystem (card schemes) att bedriva kortförmedling (card payment processing). Däremot kan det vara rimligt att överväga krav på en legal separation av verksamheterna så att de inte bedrivs inom samma bolag i syfte att undvika korssubventionering mellan de båda tjänsterna. Det bör finnas tydliga regler som syftar till att öppna upp för konkurrens.

Tillgång till avvecklingssystem

Riksbanken ser värdet av ökad konkurrens samtidigt som det är viktigt att värna betalningssystemets säkerhet och funktion. Betalningssystemet är också uppbyggt av olika infrastrukturer som sinsemellan skiljer sig väsentligt åt. De facto är vissa aktörer såsom betalningsinstitut mindre reglerade än andra, t.ex. kreditinstitut, och frågan vilka olika delar av ett clearing- och avvecklingssystem dessa aktörer ska ha tillgång till kan ha betydelse för betalningssystemets funktion. Om betalningsinstitut ska få ökat tillträde till clearing- och avvecklingssystem bör detta föregås av en noggrann analys och utifrån en försiktighetsprincip där förutsättningen bör vara att säkerheten i betalningssystemet inte riskeras.

Förhållandet mellan konsument och näringsidkare – insyn

Riksbanken vill understryka vikten av att handlarna informerar konsumenten om kostnaden för olika betalningsinstrument, antingen före eller efter köpet. Det är dock en öppen fråga om detta bör regleras eller inte eftersom givande och mottagande av information också har en kostnad och det kan vara svårt att på förhand avgöra om nytta eller kostnaden överväger i det enskilda fallet.

Förhållandet mellan konsument och näringsidkare – rabatter, extraavgifter och andra styrningsmetoder

Riksbanken förespråkar tilläggsavgifter och därför ett godkännande av dessa. De bör i möjligaste mån återspegla de verkliga kostnaderna för ett visst betalningsinstrument. Som situationen ser ut idag betalar sälj företagen avgifter till banker för kontanter och för kortbetalningstjänster men har inte möjlighet att prissätta tjänsterna direkt mot

■ sina egna kunder. I stället resulterar det i ett allmänt prispåslag på varor och tjänster. En sådan situation ger inga signaler till konsumenterna om kostnaderna för olika betalningsinstrument och riskerar därmed att motverka en effektiv användning av dessa.

Skillnader i kostnader för olika betalningsinstrument bör i stället vara så transparenta som möjligt. Det bör vara upp till handlarna att avgöra huruvida en avgift ska tas ut för ett visst betalningsinstrument och i så fall nivån på den avgiften. Riksbanken vill dock förtydliga att avgifter bör kunna tas ut för alla typer av betalningsinstrument.

Vad gäller tilläggsavgifter vill Riksbanken uppmuntra till ett harmoniserat regelverk inom EU.

Beslut i detta ärende har fattats av biträdande avdelningschef Martin W Johansson efter föredragning av Sara Edholm.

Martin W Johansson

Sara Edholm